

CoCoBeLa

Partnerství pro venkov

Výstupy z mezinárodní odborné konference

Hranice 10. – 11. 9. 2018

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Olomoucký kraj

Kontakty na organizátorky konference:

Michaela Škrobánková, Hranická rozvojová agentura, z. s.,
skrobankova@hranickarozvojova.cz,

Karolína Berousková, MAS Hranicko, z. s.,
k.berouskova@regionhranicko.cz

www.regionhranicko.cz

OBSAH

Úvodní slovo	4
Průběh konference	5
Příspěvky účastníků konference	7
Výstupy z kulatých stolů	13
CLLD, LEADER, další grantové programy	16
Představení činnosti zahraničních MAS a organizací	20
Pracovní skupina Mezinárodní spolupráce při NS MAS ČR	23
Příklady projektů mezinárodní spolupráce MAS ČR	27
Celostátní síť pro venkov	30
Kontakty Celostátní sítě pro venkov	31

Úvodní slovo

Vážení příznivci metody LEADER, dovolte mi zavzpomínat na slunečné dny pozdního léta, kdy se v příjemné a přátelské atmosféře v Hranicích na Moravě sešli zástupci Místních akčních skupin zemí střední a jižní Evropy, aby dva dny rokovali o vzájemné spolupráci. Bylo pro mne velkou ctí zahajovat toto významné setkání, ovšem ani přítomnost takového množství významných hostů mi nemohla zabránit, abych se místo formální zdravice nepokusil o vystoupení odpovídající vřelé a rozesmáté náladě plné očekávání, která zářila z obličejů všech přítomných. A tak jsem si pohrál s názvem konference, a vyznal se z toho, že pro mne osobně je spolupráce KRÁSNÁ. Mnozí z Vás namítnou, že vhodnější by bylo použít výrazy jako užitečná, inspirující, propojující, obohacující a já nevím jaká ještě jiná, ale já si za KRÁSNÁ stojím: je krásné se potkávat s lidmi, kteří se na svět dívají podobně jako Vy, je krásné si pomáhat, je krásné objevovat nové země, nové přátele, nová témata. Je přitom vedlejší, zda už jste MASKou, nebo se teprve chystáte, zda realizujete projekt, nebo jste zašli na kafe k sousedům - nejde o formality, ale o ten pocit souznění. Moc krásný pocit...

Vše dobré v tom, co děláte, a velké díky nejen za COCOBELu!

*Jiří Krist,
předseda Národní sítě Místních
akčních skupin České republiky*

Průběh konference

Konference s názvem CoCoBeLA (zkratka anglického názvu Coordinated Cooperation Between LAGs) se konala ve dnech 10-11. 9. 2018 v Hranicích. Konference se konala pod záštitou a za finančního přispění Central Europe Initiative Fund, Ministerstva zemědělství – Celostátní sítě pro venkov a Olomouckého kraje. Konferenci pořádala Hranická rozvojová agentura ve spolupráci s Místní akční skupinou Hranicko.

Konference se zúčastnili zástupci rozličných organizací, zabývajících se rozvojem venkova (MAS a Národní síť MAS, členové Pracovní skupiny Mezinárodní spolupráce NS MAS, Celostátní síť pro venkov, Sdružení obcí, Centrum pro ekonomický a venkovský rozvoj) z Albánie, Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Makedonie, Srbska, Lotyšska, Maďarska, Polska a Slovenska. Česká republika byla prezentována vždy jedním zástupcem MAS za každý kraj.

Tématem dvoudenní konference bylo Partnerství pro venkov, konkrétně dvě hlavní otázky: „Jaká jsou východiska pro mezinárodní spolupráci ve venkovském území prostřednictvím MAS?“ a „Jak si představujeme mezinárodní spolupráci pro rozvoj venkova v budoucnu, jaké jsou zdroje a jaké možné nástroje?“

Mezinárodní konference CoCoBeLA, Hranice 10. – 11. 9. 2018

Účastníci mezinárodní konference v Hranicích

Konferenci slavnostně zahájil předseda NS MAS ČR Jiří Krist. Poté přednesli své referáty zástupci Evropského ekonomického a sociálního výboru, Evropské asociace LEADER pro rozvoj venkova, Evropské sítě pro rozvoj venkova a Sdružení místních samospráv. Následovaly prezentace zahraničních hostů o aktuální situaci v jednotlivých zemích v oblasti místního rozvoje a možnostech a tématech mezinárodní spolupráce, na něž navázal workshop, během něhož představili své aktivity a rozvojový projekt v Gruzii členové Pracovní skupiny Mezinárodní spolupráce NS MAS ČR. V rámci diskuse byl zmíněn hlavní problém, kterému členské a nečlenské státy EU v rámci projektů spolupráce čelí – nečlenské státy disponují pouze velice omezenými prostředky na tyto aktivity. Aktuálním problémem členských států je pak nesoulad pravidel a metodik pro tyto projekty. Ty jsou totiž tvořeny na národní úrovni, tedy jednotlivými členskými státy, a proto spolu často nekorespondují, projekty je pak obtížné navrhnout a realizovat. Druhý den konference proběhly 3 kulaté stoly na téma Workcampy v území MAS, Stáže a studijní pobyty (s možným využitím finančních zdrojů z programu Erasmus+) a Podpora bussinesu na území MAS.

Příspěvky účastníků konference

Příspěvky byly koncipovány jako referáty o aktuální situaci v oblasti podpory venkovského rozvoje v dané zemi, se zaměřením na možnosti, včetně zdrojových a finančních, pro mezinárodní spolupráci.

Albánie

Velký počet místních a komunitních iniciativ v Albánii (MAS, ženské klastry, fóra, sdružení) se v současné době zaměřuje na venkovský rozvoj a rozvíjení dialogu a partnerství mezi veřejnou správou, soukromým sektorem a občanskou společností. Za účelem propojení místních samospráv a venkovských komunit byly v Albánii pilotně založeny 4 MAS, každá z nich vypracovala vlastní strategii místního rozvoje. Aktivitý tohoto druhu však potřebují stálou finanční podporu. Některé z těchto organizací jsou v současné době neaktivní, neboť se jejich činnost nepodařilo po ukončení dárcovského financování udržet v chodu. Systematicky vyvíjené úsilí je v tomto případě základním předpokladem k tomu, aby byly obce připraveny umožnit zavedení komunitně vedeného místního rozvoje a LEADERovského přístupu. Albánie aktuálně postrádá vnitrostátní právní úpravu, která by se specificky zabývala koncepcí a realizací LEADERu a místních rozvojových strategií. Z programu IPARD II (Nástroj předvstupní pomoci pro rozvoj venkova 2014-2020) má Albánie k dispozici finanční prostředky ve výši 71 milionů EUR. Vedle EU patří mezi další dárce Albánský rozvojový fond, Oxfam, GIZ a švédská vláda.

Bosna a Hercegovina

V únoru 2018 byl schválen Návrh strategického plánu venkovského rozvoje Bosny a Hercegoviny 2018-2021, který vytváří podmínky pro domácí zemědělské výrobce, po jejichž splnění mohou získat finanční prostředky z fondů Evropské Unie. Strategický plán poskytuje širší rámec, který by měl vést k postupnému příklonu oblastí zemědělství a rozvoje venkova v Bosně a Hercegovině k dobré praxi EU. K dnešnímu dni však nejsou finanční prostředky stále k dispozici, v Bosně a Hercegovině neexistují ani systematické aktivity v oblasti rozvoje venkova. Přislíbená částka z programu IPA II (Nástroj předvstupní pomoci) činí 30 milionů EUR, IPARD však dosud nebyl zahájen a to z důvodu neshod ohledně organizační struktury. Organizace aktivní v oblasti rozvoje venkova však mohou získat omezené finanční prostředky od rozličných dárců, jako jsou EU, USAID, SIDA, Světová banka, Spojené národy a jednotlivé země (Německo, Švýcarsko, Norsko). Zájem o spolupráci je deklarován jak v oblasti investičních výdajů (produkce, značka a marketing, certifikace lokálních produktů, zemědělské vybavení, občanská vybavenost v rámci rozvoje venkova, destinační management) tak neinvestičních (výměna zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe, vzdělávání, propagace, konference, výzkum a technická asistence).

Praktická ukázka zemědělských postupů v Bosně a Hercegovině

Česká republika

V České republice funguje celkem 179 MAS, každá MAS připravuje vlastní Strategii komunitně vedeného místního rozvoje pro své území (SCLLD), která je realizována po jejím finálním schválení příslušnými řídicími orgány. V období 2014-2020 využívají MAS k realizaci SCLLD tzv. multifundové financování (Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova). Každá MAS se schválenou SCLLD má také rezervovány finanční prostředky na projekty spolupráce. Zaměření projektu spolupráce se odvíjí od informací, které mají partneři projektu uvedeny ve svých SCLLD. V projektech spolupráce jsou podporovány oba typy výdajů – neinvestiční i investiční. Neinvestiční výdaje zahrnují zvláště propagační, informační, vzdělávací a osvětové akce. Investiční výdaje musí být využity výhradně na investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení a rozvoje značení místních výrobků a služeb, na investice související se vzdělávacími aktivitami, popř. na investice do informačních a turistických center. Partneři pro projekty spolupráce v rámci EU a třetích zemí může být: a) MAS se schválenou SCLLD, b) skupina místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která realizuje strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni, c) skupina místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která realizuje strategii místního rozvoje v rámci EU.

Projekty spolupráce podporují i společné kulturní akce

Chorvatsko

Na území Chorvatska je aktivních celkem 68 MAS, které jsou financovány z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu. Již od roku 2006 zde funguje Chorvatská síť pro rozvoj venkova (CRDN), která na základě vzájemné spolupráce, síťování, partnerství a sdílení zkušeností usiluje o zlepšení podmínek pro udržitelný rozvoj a kvalitní život ve venkovských komunitách. Preferovaným tématy pro mezinárodní projekty spolupráce jsou: (1) zdroje obnovitelné energie (solární panely, umístěné na střechách veřejných budov), (2) prodejní místa lokálních produktů, situovaná u frekventovaných komunikací, (3) recyklace textilu a (4) turistická trasa/trek Via Dinarica, která je aktuálně označována za jednu z nejlepších trekových destinací na světě.

Lotyšsko

Na území Lotyšska funguje 35 MAS. Lotyšské MAS realizují své SCLLD na základě financování z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu. Projekty spolupráce mohou být financovány z obou fondů. Zaměření projektů spolupráce musí být v souladu s cíli, uvedenými v SCLLD. Podmínkou Evropského námořního a rybářského fondu je, aby projektové aktivity souvisely s rybářstvím, podporou rybářství a pří/mořského kulturního

dědictví, diversifikací aktivit v oblasti rybářství a v dalších oblastech přímořské ekonomiky a s podporou a využitím vodních a přírodních zdrojů. Hlavním tématem pro projekty spolupráce v Programu rozvoje venkova je zavádění nových a inovativních myšlenek spolupráce, které podporují rozvoj podnikání a pracovních příležitostí. Možnými partnery pro projekty spolupráce jsou MAS a jim podobné organizace v členských státech EU, v případě Evropské územní spolupráce organizace, jež realizují aktivity odpovídající rámci LEADERu. Novými oblastmi pro projekty mezinárodní spolupráce jsou: (1) Úžasné vesnice – environmentální projekt, jehož cílem je odhalování potenciálu vesnic na území MAS, (2) Vzdělávací projekt „Školení komunitních lídrů“, jehož cílem je podnítit a nasměrovat lokální komunitu a její vůdce ke změně ve formě zlepšení kvality života.

Maďarsko

Seznam maďarských MAS je možné dohledat v databázi Evropské sítě pro rozvoj venkova. Potenciálním partnerem pro projekt spolupráce může být některá ze 103 maďarských MAS. Maďarská síť pro rozvoj venkova je střešní organizace, která propojuje jednotlivé aktéry, tj. vládní úroveň, místní samosprávy, občanskou společnost, soukromé společnosti a profesní organizace. Hlavním cílem organizace je podpora realizace maďarského Programu rozvoje venkova, zaměřuje se na výměnu zkušeností a know-how, přenos dobré praxe, zajištění školení pro venkovské aktéry, organizace studijních cest a konferencí, podporu mezinárodní a územní spolupráce a poskytování informací o možnostech dalšího rozvoje. Regionální a mezinárodní spolupráce MAS může být podpořena maximálně částkou ve výši 65 000 EUR na 1 projekt. Prostředky na podporu projektů mezinárodní spolupráce činí 2 miliony EUR, na podporu regionální spolupráce jsou vyčleněny 4 miliony EUR.

Makedonie (FYROM)

Národní Strategie pro oblast zemědělství a rozvoje venkova 2014-2020 zdůrazňuje klíčové cíle rozvoje venkova v Makedonii – zvýšení podpory rozvoje venkova, restrukturalizace a modernizace zemědělsko-potravinářského sektoru, zlepšení podmínek na venkově, podpora mladých farmářů, bezpečnost potravin a nastavení minimálních standardů kvality. Rozvoj venkova je v Makedonii podporován z programu IPARD II, do roku 2020 má být z programu rozděleno přibližně 60 milionů EUR. Dalšími finančními zdroji pro realizaci projektů mohou být Civica Mobilitas (organizace, která se zabývá podporou občanské společnosti v Makedonii), Evropa pro občany, granty Velvyslanectví Švýcarské konfederace či program BA-CID financovaný Rakouskou rozvojovou agenturou.

Polsko

V Polsku existuje celkem 324 MAS. V období 2014-2020 využívají polské MAS k realizaci SCLLD multifundové financování (Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond). Mezi tématické rámce pro projekty spolupráce lze zahrnout: (1) Rozvoj trhu s lokálními produkty a službami, (2) Uchování kulturního dědictví, (3) Rozvoj turistické, rekreační a kulturní infrastruktury, (4) Vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání, (5) Posílení společenského kapitálu, včetně zvyšování veřejného povědomí o ochraně životního prostředí a změnách klimatu.

Slovenská republika

Na Slovensku je aktivních celkem 87 MAS. Slovenské MAS mohou v rámci projektů spolupráce získat finance na předběžnou technickou podporu (tj. přípravnou fázi projektu) a na realizaci projektu. Projekty spolupráce jsou tematicky zaměřeny na: (1) budování společných tradic, (2) zvyšování turistického potenciálu spolupracujících území, (3) informační a propagační aktivity. Mezi způsobilé výdaje projektu patří organizace společenských a kulturních akcí, výstavba a rekonstrukce, výměna zkušeností, společný marketing. Na projekty spolupráce má každá MAS alokováno přibližně 20 000 EUR. Možnými partnery ze zemí EU popř. nečlenských zemí mohou být MAS se schválenou SCLLD nebo partnerství veřejného a soukromého sektoru realizující strategii místního rozvoje.

Ruční zdobení perníků je jednou z tradic na Slovensku

Srbsko

Srbský příspěvek zdůraznil klíčové body mezinárodní spolupráce – představu MAS o svém území, místní potřeby a očekávání, kontakty místních aktérů s EU, stávající zkušenosti v oblasti spolupráce a její výsledky. Skrze vzájemnou spolupráci by měli partneři řešit výzvy na svém území. Srbští partneři mohou pro projekty spolupráce využít jak národní zdroje, tak finanční prostředky z IPARD II ve výši 175 milionů EUR. Program IPARD se v letech 2014-2020 primárně zaměřil na zvýšení konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářského sektoru, dále jsou však podporovány i další aktivity jako venkovská infrastruktura a místní LEADER iniciativy.

Zástupce LAG Fruška Gora, Srbsko

Výstupy z kulatých stolů

Stáže

MAS potřebují stáže, protože se tím rozvíjí především mezilidské vztahy. Bez dobrých mezilidských vztahů prakticky nelze realizovat projekty mezinárodní spolupráce. Stáže mohou být krátkodobé – několikadenní, ale i dlouhodobé – měsíc a více.

Pro potřeby stáží je třeba hledat další zdroje a programy, např. ERASMUS+, který umožňuje poznat jiné země, jiné lidi, jejich životní styl a zvyky. Je dobré zaměřit stáže na určité téma (z hlediska vnitřního např. management MAS, propagace MAS, nebo z hlediska zájmového např. regionální gastronomie).

V první vlně nemusí mít stáž konkrétní poslání nebo cíl, jde o to poznat hostitelskou zemi a navázat tam přátelské vztahy, které mohou přetrvávat v dlouholeté přátelství a spolupráci. Stáže slouží především k výměně zkušeností mezi lidmi, umožní poznat způsoby řešení podobných problémů, či naopak zprostředkuje pohled na problém jinými očima, z jiného úhlu pohledu. Je to tedy o lidech a vzájemném sdílení zkušeností, stáže pomáhají k překonání jazykových, někdy i psychických bariér - „poznat nepoznané“.

Takovéto aktivity by měly být téměř povinností pro MASy, protože se lépe navážou mezilidské vztahy a spolupráce jde potom mnohem lépe, lépe se komunikuje. Na stáže by neměli jezdit jen manažeři MASEk nebo mladí studenti (Erasmus +), ale také ti, kteří potom projekty spolupráce realizují a podílí se na jejich organizaci, členové orgánů MAS, i zájemci z řad členů či koneční příjemci, kteří chtějí rozvinout zahraniční spolupráci ve svém oboru. Pobyt a program někdy hradí hostitelská MAS, případně se vyslaný člověk v jiné zemi finančně podílí např. na pojištění během pobytu, ale je možné na tyto náklady získat dotace. Stáže a studijní pobyty jsou benefitem do budoucna - oboustranný přínos, posun o krok dále, vzájemná pomoc a inspirace.

Prezentace programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity

Využití zahraniční spolupráce MAS pro rozvoj mezinárodních podnikatelských příležitostí

Podnikatelský sektor v rámci CLLD je obecně méně aktivní než veřejná správa a NNO. Jedna z možností, jak místní podnikatele více zaujmout, je myslet při mezinárodní spolupráci na možnost exportu, ev. výměny byznysového know-how, využití pracovního trhu partnera, či zakládání společných firem. Pro takový návrh je ale zapotřebí mít dovednosti a informace, jak nabídku spolupráce z obou stran podnikatelskému sektoru doručit. Za úvahu stojí proškolení manažerů MAS v této oblasti a také jejich spolupráce s agenturami, které se podpoře podnikání věnují – např. Czechtrade, Czechinvest a další.

CzechInvest podporuje podnikatele i začínající firmy. Inkubátory mohou poskytnout kancelářské prostory pro začínající podniky. CzechInvest nabízí program CzechAccelerator, tento program umožňuje využívat místní podnikatelský inkubátor pro školení, mentoring atd.

CzechInvest může pomoci s výběrem lokací a nemovitostí z databáze podnikatelských nemovitostí a brownfields.

V České republice by se do pilotního projektu chtěla zapojit MAS LVA, která momentálně vyjednává přenos zkušeností v této oblasti s partnery z Estonska, Lotyšska, Slovinska a Bosny a Hercegoviny.

Zástupce Czech Investu

Workcampy

Jedna z cílových skupin, která je dlouhodobě v hledáčku MAS, je mládež. Její větší zapojení do práce MAS by mohlo napomoci udržení mladých lidí ve venkovském prostoru. A jedna z cest, jak zapojit mládež při mezinárodní spolupráci MAS, jsou workcampy.

Co jsou workcampy?

Mezinárodní dobrovolnické projekty spojují dobrovolníky různých věkových kategorií z různých zemí světa (včetně ČR) při práci na lokálních veřejně prospěšných projektech. Trvají obvykle 1-3 týdny, práce je velmi různorodá a účastní se jich skupina do 20 dobrovolníků. Projekty mají vždy dva hlavní cíle: podpořit lokální organizace a obce dobrovolnickou prací a zprostředkovat jedinečnou mezikulturní zkušenost všem zúčastněným. Na každém workcampu působí 1-2 vyškolení dobrovolníci (vedoucí workcampu), kteří mají na starosti koordinaci mezinárodní skupiny a zprostředkovávají kontakt s hostitelem projektu a místní komunitou - MAS.

Kdo může hostovat workcamp?

Při realizaci workcampu se spolupracuje primárně s NNO a obcemi, v opodstatněných případech také s jinými právníky či fyzickými osobami. Podmínkou je, aby projekt (včetně pracovní náplně) byl veřejně prospěšný a neziskový a umožňoval nějakou formu propojení s místní komunitou.

Je možné přijmout dobrovolníky i na delší dobu?

Ano, neziskovým organizacím a obcím se nabízí také možnost přijmout na svůj projekt i malou skupinku dobrovolníků nebo jednotlivé dobrovolníky na delší dobu - v rozmezí od 1 měsíce až do 1 roku. Cíl, charakter i podmínky těchto delších projektů jsou podobné jako u workcampů s tím rozdílem, že na delším projektu zajišťuje hostitel sám koordinaci dobrovolníků.

Prezentace ke kulatému stolu na téma workcampy

CLLD, LEADER, další grantové programy

Komunitně vedený místní rozvoj – CLLD

Komunitně vedený místní rozvoj je nástrojem pro zapojení obyvatel území do plánovacích procesů a realizace rozvoje území na místní úrovni. Cílem tohoto nástroje je podporovat tvorbu originálních integrovaných strategií rozvoje venkovských území a vybízet aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům využití potenciálu jejich území v dlouhodobější perspektivě. CLLD se zaměřuje především na nové formy zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví.

Vznik projektů je iniciován na místní úrovni. V rámci EU je komunitně vedený místní rozvoj realizován místními akčními skupinami, které vypracovávají strategii rozvoje svého území, na jejíž realizaci obdrží finanční prostředky. Místní akční skupiny si mohou na svém území vybírat projekty konečných příjemců podpory, projekty musí být však v souladu s vypracovanou strategií.

LEADER

LEADER je akronymem pro „Liaison entre actions de développement de l'économie rurale“, česky „Propojování akcí hospodářského rozvoje venkova“. Jedná se o iniciativu EU, která se zaměřuje na místní hospodářský rozvoj na venkově. Základními principy LEADERu jsou přístup „zdola nahoru“, partnerství a spolupráce mezi místními aktéry z neziskového, soukromého a veřejného sektoru, tvorba místní rozvojové strategie, integrované a vícesektorové akce, inovativnost v řešení problémů venkovských regionů, síťování a výměna zkušeností mezi aktéry rozvoje a spolupráce v rámci společných projektů místních akčních skupin v rámci státu, EU a dalších zemí.

Internetové stránky: https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld_en

Erasmus+

Program Erasmus+, který poběží do roku 2020 je program EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. Program nabízí příležitosti nejen pro studenty, mohou jej využít lidé různých věkových kategorií, kteří se chtějí dále vzdělávat a sdílet nabyté zkušenosti nebo znalosti v institucích a organizacích v zahraničí. Program Erasmus+ nabízí příležitosti širokému spektru organizací, k nimž patří univerzity, vzdělávací instituce a poskytovatelé odborné přípravy, think-tanky, výzkumné instituce i soukromé podniky.

Oprávněnými žadateli jsou země EU, Makedonie, Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Turecko, země Západního Balkánu se do projektu mohou zapojit jako partneři.

Internetové stránky: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_en

Středoevropská iniciativa

Středoevropská iniciativa je regionální sdružení 19 zemí. Středoevropská iniciativa se zaměřuje na rozvoj spolupráce členských zemí a podporuje ty členské země, které nejsou členy EU, při jejich začleňování do procesu evropské integrace a ve zlepšení jejich přístupu k EU.

Fond spolupráce Středoevropské iniciativy skrze každoročně vyhlašované výzvy podporuje malé a časově omezené projekty, které mají převážně podobu seminářů, workshopů, krátkých tréninkových programů a jiných druhů setkávání. V Akčním plánu na roky 2018-2020 v cíli 2.4 je vyjádřena podpora venkovskému a místnímu rozvoji.

Internetové stránky: <http://www.cei.int/>

-
- ## Visegrad Fund
-
-

Mezinárodní Visegrádský fond

Hlavní misí Mezinárodního visegrádského fondu je podporovat těsnější spolupráci mezi Visegrádskými zeměmi – Českou republikou, Maďarskem, Polskem a Slovenskem – a přispívat k posilování vazeb mezi lidmi v regionu.

Na projektu podpořeném v rámci Visegrádského grantu musí spolupracovat partneři alespoň ze tří zemí V4, ideálně ze všech čtyř zemí. Projekty by v sobě měly zahrnovat prvky udržitelnosti, podpory mládeže, inovací, udržitelného rozvoje a společné regionální přidané hodnoty. Žadatel o grant by měl pocházet z řad nevládní sféry, občanských sdružení, místní či regionální správy, univerzit a škol, vědeckých a výzkumných institucí apod. Nemusí se jednat pouze o žadatele ze zemí V4. Podmínkou je, aby se na projektu aktivně podílely organizace ze zemí V4 a význam projektu pro region V4. Uzávěrky Visegrádských grantů jsou 3x ročně.

Fond se dále zaměřuje i na země západního Balkánu. Pro tyto země byl zřízen speciální program tzv. Visegrádských + grantů, který se soustředí především na politickou, společenskou a ekonomickou transformaci a přenos zkušeností zemí V4 v těchto oblastech. Do projektu musí být zapojeny alespoň 3 země V4 a 1 země západního Balkánu. Maximální délka projektu je 18 měsíců. Míra dotace činí až 100 %, z toho režijní náklady mohou činit max. 15 %.

Internetové stránky: <https://www.visegradfund.org/>

Evropa pro občany

Tento program je hlavním programem Evropské unie pro částečné financování mezinárodních projektů zaměřených na podporu aktivního evropského občanství. Jednou ze základních podmínek programu je nadnárodnost podporovaných projektů, která může být vyjádřena volbou nadnárodního tématu, charakterem organizátorů projektu či zaměřením na veřejnost z různých zemí. Cílem programu je

rozvoj evropského občanství, zlepšení podmínek pro občanskou a demokratickou účast v EU, zvyšování povědomí občanů EU o společných dějinách, paměti a hodnotách Unie a podpora demokratické angažovanosti občanů při procesu tvorby politik EU, mezikulturního dialogu a dobrovolnictví.

Projekty lze podávat do dvou různých sekcí programu: Evropská paměť a Demokratická angažovanost a aktivní občanství.

Způsobilými žadateli jsou veřejné subjekty a neziskové organizace, které mají právní osobnost.

Program je otevřen členskými zeměmi EU a těm nečlenskými zeměmi, které mají s Evropskou komisí podepsáno Memorandum o porozumění (jedná se o Albánii, Makedonii, Černou Horu, Srbsko, Bosnu a Hercegovinu a Kosovo).

Internetové stránky: https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en

Česká rozvojová agentura

Česká rozvojová agentura

Česká rozvojová agentura je nástrojem pro realizaci zahraniční rozvojové spolupráce a je podřízena Ministerstvu zahraničních věcí ČR.

Dotace jsou zaměřené na projekty zahraniční rozvojové spolupráce pro nestátní neziskové organizace a další oprávněné subjekty v České republice. Jedná se o projekty zejména v sektorech vzdělávání, veřejné správy a občanské společnosti, zdravotnictví, sociální infrastruktury a služeb, zemědělství a lesnictví, vodních zdrojů a sanitace. Realizace probíhá skrze partnerskou spolupráci, přičemž Česká rozvojová agentura uplatňuje několik základních typů spolupráce. Kromě dvoustranných rozvojových projektů je realizována také trojstranná spolupráce za účasti některého dalšího donora, například Evropské komise. Z balkánských zemí je mezi prioritními zeměmi české rozvojové spolupráce pro roky 2018 – 2023 pouze Bosna a Hercegovina.

Internetové stránky: <http://www.czechaid.cz/en/>

Představení činnosti zahraničních MAS a organizací

Albánská síť pro venkovský rozvoj

Albánská síť pro venkovský rozvoj je iniciativou občanské společnosti, která byla založena v prosinci 2015 za účelem podpory a obnovení komunitně vedeného venkovského rozvoje. Aktivita sítě spočívají ve veřejném prosazování, formulaci a následné realizaci politik udržitelného venkovského rozvoje s cílem zlepšení kvality života ve venkovských komunitách v Albánii.

Kontakt: info@anrd.al

Webové stránky: <https://anrd.al/en/>

Síť pro venkovský rozvoj v Bosně a Hercegovině

Síť pro venkovský rozvoj v Bosně a Hercegovině byla založena v dubnu 2014. Zahnuje 19 členských organizací - 14 organizací občanské společnosti a 5 místních akčních skupin. Síť je řízena správní radou, její agenda je rozdělena do 5 tématických okruhů a je aktivní na celém území Bosny a Hercegoviny. Cílem organizace je vytvoření silného a strategického partnerství sektoru občanské společnosti na poli venkovského rozvoje.

Kontakt: info@ruralnamreza.ba

Webové stránky: <http://www.ruralnamreza.ba/>

Centre for Economic and Rural Development
Centar za ekonomski i ruralni razvoj

Centrum pro ekonomický a venkovský rozvoj (Bosna and Hercegovina)

Centrum bylo založeno v roce 2012, od té doby realizovalo více než 30 projektů ve 40 obcích. Hlavním posláním Centra je podpora ekonomických aktivit a udržitelného rozvoje venkovských oblastí, přenos dobré praxe a inovativních řešení, šíření znalostí a nových postupů.

Kontakt: miodrag.m@cerd.ba

Webové stránky: www.cerd.ba

Místní akční skupina Agro Lider (Makedonie)

Místní akční skupina Agro Lider byla založena v roce 2014. Jedná se o nevládní a nepolitickou organizaci, založenou na zásadách svobodného sdružování, na jehož základě je prostřednictvím vzdělávání, osvěty a aktivizace místních komunit umožněna spolupráce veřejného, soukromého a občanského sektoru za účelem dlouhodobého rozvoje venkovských oblastí v obcích Krivogashtani, Krusevo a Dolneni. Hlavním cílem MAS je podporovat tento rozvoj a přispět k němu prostřednictvím vzájemné iniciativy, partnerství a využití místního potenciálu. MAS spolupracovala na několika mezinárodních projektech s rakouskými a dalšími EU partnery.

Makedonská síť místních akčních skupin byla založena v roce 2018, sdružuje 8 MAS a je zastřešující organizací, realizující LEADER ve venkovských oblastech. Cílem sítě je zejména podporovat aktivity MAS, jejich spolupráci a výměnu zkušeností.

Kontakt: lagagrolider@gmail.com

Webové stránky: www.lagagrolider.mk

Místní akční skupina FRUŠKA GORA-DANUBE (Srbsko)

Území MAS Fruška Gora-Danube je situováno v regionu Vojvodina. Na území se nachází pohoří Fruška Gora, významnou roli zde hraje také řeka Dunaj. MAS byla založena v roce 2014 a je složena ze zástupců veřejného, občanského a soukromého sektoru. Území působnosti MAS má 60 000 obyvatel. Činnost MAS je financována z fondů IPARD II (IPARD II je speciální prostředek pro podporu venkovského rozvoje z Nástroje předvstupní pomoci II na období 2014-2020).

Kontakt: lag.fgdr@gmail.com

Webové stránky: <http://lagfgd.org/>

Chorvatská síť LEADER

Chorvatská síť LEADER je nevládní organizací, sdružující místní akční skupiny a podpůrné organizace/instituce výlučně z veřejného a občanského sektoru, které jsou aktivní v rámci rozvoje venkova na národní úrovni. Tyto podpůrné organizace, mezi něž se řadí veřejné vědecké instituce a organizace, poskytují místním akčním skupinám a jejich členům také expertní poradenství. Chorvatská síť LEADER má celkem 33 členů z řad MAS a 10 členů z řad podpůrných organizací.

Kontakt: glavni.tajnik@lmh.hr

Webové stránky: <http://www.lmh.hr/>

Místní akční skupina Felső-Homokhátság Local Action Group (Maďarsko)

Místní akční skupina Felső-Homokhátság byla založena v roce 2007. Území MAS se nachází ve střední části Maďarska a zahrnuje 24 obcí s celkem 88 000 obyvateli. MAS se zaměřuje na budování kapacit, posilování místní komunity, síťování, výměnu zkušeností a vzdělávání. MAS je aktivní v projektech mezinárodní spolupráce, podílela se na projektu Kulinářské trasy financovaného z Visegrádského fondu, projektu CATALysT, zaměřeného na inovace v zemědělství, podpořeného z Erasmus+ a spolupracovala také na přípravě mezinárodní konference LINC.

Kontakt: racz.judit@leaderkontakt.hu

Webové stránky: www.leaderkontakt.hu

Místní akční skupina Stredne Ponitrie (Slovenská republika)

MAS byla založena v roce 2007, nachází se v severovýchodní části západního Slovenska a je vymezena 22 obcemi okresu Partizánske s celkem 20 000 obyvateli. Lokální partnerství je tvořeno veřejným, soukromým a občanským sektorem. Region je znám pro svůj obuvnický a koželužský průmysl.

Kontakt: info@masstredneponitrie.sk

Webové stránky: <http://www.masstredneponitrie.sk/>

Místní akční skupina Krajina dinosaurů (Polsko)

Území MAS se nachází v Opolském vojvodství. Mezi priority MAS patří aktivizace místní komunity a stimulace společensko-ekonomických iniciativ, využití turistického a rekreačního potenciálu regionu se zvláštním zaměřením na paleontologické objevy v globálním měřítku. Cílem těchto aktivit je vytvoření dalších příležitostí pro venkovský rozvoj.

Kontakt: krainadino@onet.eu

Webové stránky: <http://www.krainadinozaurow.pl/>

Asociace Partnersví Pierīga (Místní akční skupina; Lotyšsko)

Asociace Partnersví Pierīga bylo založeno v roce 2009. Území MAS se nachází poblíž hlavního města Riga a zahrnuje 3 obce – Babīte, Olaine a Marupe s rostoucím počtem obyvatel. Hlavní snahou MAS je propojování zástupců neziskových organizací, businessu a obecních rad na svém území. Mezi hlavní cíle MAS patří další rozvíjení regionální rozvojové strategie a motivace místních občanů k podávání projektových námětů a následné realizaci takových projektů, které přispějí ke zlepšení v oblasti životního prostředí a ke zvýšení životního standardu. MAS se zúčastnila mezinárodního projektu CoLabora, zaměřeného na vznik sdíleného pracovního prostředí ve venkovských oblastech.

Kontakt: info@pierigaspartneriba.lv

Webové stránky: <http://www.pierigaspartneriba.lv/eng/about/>

Evropská síť pro rozvoj venkova (ENRD)

Evropská síť pro rozvoj venkova slouží jako centrální bod pro výměnu informací o tom, jak politika rozvoje venkova, programy, projekty a další iniciativy fungují v praxi a jak mohou být dále zkvalitňovány za účelem dosažení lepších výsledků.

ENRD vyvinulo pro MAS několik jednoduchých a praktických nástrojů. Jedním z nich je „Databáze MAS“, která obsahuje více než 3000 profilů MAS z celé EU. Každá MAS si tak může v databázi založit vlastní profil, jehož obsah si také sama administruje.

Nabídky ke spolupráci MAS a to jak na národní, tak mezinárodní úrovni jsou publikovány v sekci „Hledání partnera CLLD“ (CLLD Partner Search). Dalšími chytrými nástroji jsou „Databáze projektů“ (Project Database), která eviduje vybrané a již realizované projekty, jež mohou sloužit jako inspirace a příklad dobré praxe, „Portál Chytrý venkov“ (Smart villages Portal) obsahuje řadu odkazů na inspirativní iniciativy a sítě napříč Evropou, které přinášejí nové způsoby oživení venkovských oblastí prostřednictvím sociálních a digitálních inovací, „Portál Venkovské Bioekonomiky“ (Rural Bioeconomy Portal) se pak zaměřuje na výzvy a příležitosti spojené s bioekonomikou ve venkovských oblastech.

Kontakt: info@enrd.eu

Webové stránky: <https://enrd.ec.europa.eu/>

Databáze MAS: https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld/lag-database_en

Hledání partnera CLLD: https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld/clld-partner-search_en

Databáze projektů: https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice_en

Portál Chytrý venkov: https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_en

Portál Venkovské Bioekonomiky: https://enrd.ec.europa.eu/enrd-thematic-work/greening-rural-economy/bioeconomy/rural-bioeconomy-portal_en

Pracovní skupina Mezinárodní spolupráce při Národní síti Místních akčních skupin České republiky

Pracovní skupina sdružuje manažery MAS a funguje na dobrovolnickém principu. Cílem skupiny je: (1) podpora a propagace projektů spolupráce jak v rámci EU, tak se třetími zeměmi, (2) přenos dobré praxe a metody LEADER na Balkán, (3) snaha o spolupráci v rámci Východního partnersví, (4) pomoc českým MAS při hledání vhodného zahraničního partnera pro projekty spolupráce a naopak, (5) sledování postupu v zavádění CLLD a multifondového financování v zemích EU.

Členové pracovní skupiny reprezentují Národní síť na důležitých mezinárodních setkáních (Evropský venkovský parlament) a v organizacích, kde je NS MAS členem – ELARD, PREPARE.

Vedoucím skupiny je Gustav Charouzek, email: kralovska-stezka@centrum.cz

Setkání Pracovní skupiny na Erlebachově boudě v Krkonoších

Příklady projektů mezinárodní spolupráce MAS ČR

1. Aktivní pohyb, cesta ke spolupráci

Projekt byl primárně zaměřen na propagaci aktivního stylu života, venkovské turistiky a atraktivizaci venkovského prostoru jako zajímavého místa pro život, a to konkrétně na území působnosti MAS v kraji Zlínském, na Vysočině a rovněž na Slovensku v Trenčianském kraji.

Projekt byl zaměřen na propagaci místních turistických cílů, rurální turistické nabídky a služeb a v neposlední řadě také na podporu drobné venkovské ekonomiky.

V rámci projektu byly řešeny tyto aktivity:

- společné webové prezentace
- vytvoření společných virálních videí a trailerů
- vytvoření funkčního nekomerčního produktu cestovního ruchu na území všech spolupracujících MAS v návaznosti na cykloturistiku, turistiku, in-line, nordic walking, běžecké lyžování apod.
- propagační materiály o produktech cestovního ruchu
- propagační materiály jakožto motivační prvky aktivního životního stylu - pro děti a zúčastněné na jednotlivých akcích
- vytvoření sítě ActivePointů jako specifických míst splňujících informační funkci pro návštěvníka
- vytvoření základních rozcestníků pro aktivity v regionu
- společenské akce v souvislosti s otevíráním infrastrukturních výstupů projektu

Partneři:

Místní akční skupina Rožnovsko

Miestna akčná skupina
mikroregionu Teplička

MAS Bojkovska

Luhačovské Zálesí, o. p. s.

Ilustrační foto

2. Food festivals

Projekt řešil problematiku Food festivalů, což jsou kulturní festivaly, kde je kladen důraz na gastronomickou stránku. Food festivaly mají bohatou tradici zejména v zahraničí. Cílem tří českých MAS bylo přivést tyto Food festivaly do České republiky a ukázat jejich atraktivitu místním obyvatelům. Na Food festivalech byly představovány především místní speciality vyrobené ze surovin typických pro danou oblast. Pro inspiraci navštívily české MAS Velkou Británii, kde se tyto tradiční Food festivaly pravidelně konají a partnerská zahraniční MAS jim na stáži předala informace o jejich organizaci, přínosech a kulturním významu.

Ve všech zapojených MAS se konaly gastrofestivaly, které nadále fungují. Proběhly kuchařské a barmanské show, vznikla kuchařka.

Parneři:

Královská stezka, o. p. s.

North Pennine Dales Leader (Anglie)

Místní akční skupina Rožnovsko

MAS Oslavka

Ilustrační foto

3. Národní pohádky a pověsti - poklady národní identity a tradic

Projekt byl zaměřený na rozvoj komunitního života, posílení národního uvědomění a tradic prostřednictvím v České republice masově oblíbené volnočasové vzdělávací a kulturní aktivity - amatérského divadla. Projekt přispívá k osobnostnímu rozvoji dospělých osob a zvýšení kvality činnosti spolků a vzniku nových v regionu.

Společné výstupy: Festival v Ledči nad Sázavou a zájezdy na partnerské scény

- jedná se o aktivity, do kterých se zapojily soubory ze všech partnerských MAS
- v případě festivalu se jednalo o společné setkání a vystoupení všech souborů na jedné scéně, společnou diskuzi o tvorbě a výměnu rad a zkušeností
- v případě zájezdů na partnerské scény projekt umožnil prezentovat a propagovat činnost souborů v nových lokalitách a usnadnil navázání mimoregionálních kontaktů s provozovateli kulturních zařízení a pořadateli přehlídek

Další výstupy:

- Divadelní workshopy
- Mediální workshopy
- Zájezdy na partnerské scény
- Výjezdová představení
- Divadelní festival Ledeč nad Sázavou
- Pořízení techniky, kostýmů a rekvizit
- Akce pro veřejnost
 - Pohádkové putování

Partneři:

MAS Šumperský venkov

MAS Horní Pomoraví, o. p. s.

Královská stezka, o. p. s.

Místní akční skupina Vršatec

Ilustrační foto

Celostátní síť pro venkov

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 zřídilo Ministerstvo zemědělství Celostátní síť pro venkov („Síť“), která seskupuje organizace a správní orgány, které se podílejí na rozvoji venkova. Činnost Sítě byla oficiálně zahájena v listopadu 2008 v rámci 4. jednání Monitorovacího výboru Programu rozvoje venkova („PRV“). Po celou dobu svého trvání úspěšně naplňuje úlohu „komunikačního mostu“ a to nejenom mezi Evropskou komisí a členským státem ale i mezi Řídícím orgánem PRV a aktéry rozvoje venkova v regionech.

Organizační struktura Sítě je rozdělena na centrální a regionální úroveň. Činnost regionálních pracovišť Sítě vykonávají regionální odbory Státního zemědělského intervenčního fondu, které jsou zřízeny v sedmi regionech NUTS 2. Významnými partnery na centrální i regionální úrovni jsou **místní akční skupiny** („MAS“), jejichž zástupci přímo zajišťují kompletní organizaci či dílčími dodávkami pomáhají při realizaci celé řady zajímavých aktivit Sítě. Na mezinárodní úrovni byla v nedávné době například zabezpečena výměna zkušeností s partnery z Rakouska, Slovenska, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny. Na regionální úrovni jsou k tematice MAS/LEADER připravovány různé konference, semináře, setkávání a jsou zajišťovány prezentace aktivit na významných výstavách a veletrzích. Na všech těchto akcích jsou zpracovány a prezentovány prostřednictvím různých brožur, letáků a bannerů příklady dobré praxe čerpání dotačních prostředků z PRV. Při všech těchto aktivitách dochází k získávání zpětných vazeb, které informují příslušné orgány na centrální/evropské úrovni o dopadech a průběhu implementace PRV sloužícího k rozvoji venkovských oblastí České republiky.

Bližší informace o realizovaných aktivitách a plánovaných akcích jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva zemědělství (www.eagri.cz/venkov) a Státního zemědělského intervenčního fondu (www.szif.cz).

www.szif.cz

www.eagri.cz/prv

www.eagri.cz

Expozice partnerů Sítě na mezinárodní výstavě Země živitelka v Českých Budějovicích

Kontakty Celostátní sítě pro venkov v České republice

Centrální pracoviště:

Ministerstvo zemědělství
Řídicí orgán PRV
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 - Nové Město

www.eagri.cz/venkov

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1

www.szif.cz

Seznam regionálních koordinátorů (dle NUTS 2):

Seznam pracovníků CSV (SZIF)			
Region	Jméno a příjmení	e-mail	Mobil
CP SZIF	Ing. Martina Petržilková, MBA	martina.petrzilkova@szif.cz	703 197 329
CP SZIF	Ing. Soňa Roškotová	sona.roskotova@szif.cz	735 705 490
CP SZIF	Ing. Gabriela Lenderová	gabriela.lenderova@szif.cz	733 677 821
CP SZIF	Ing. Tereza Antošová	tereza.antosova@szif.cz	703 197 256
RO SZIF Praha	Mgr. Jan Veselský	jan.veselsky@szif.cz	730 552 063
RO SZIF Praha	Mgr. Miroslav Prokop	miroslav.prokop@szif.cz	735 764 266
RO SZIF České Budějovice	Ing. Kamila Havel Kupcová	kamila.havelkupcova@szif.cz	724 619 120
RO SZIF Ústí nad Labem	Bc. Marcela Synková	marcela.synkova@szif.cz	731 536 323
RO SZIF Hradec Králové	Dipl.-Ing. et Ing. Jaroslav Novotný	jaroslav.novotny@szif.cz	731 193 811
RO SZIF Hradec Králové	Ing. Miroslava Stárková	miroslava.starkova@szif.cz	724 619 187
RO SZIF Brno	Ing. Dagmar Adámková	dagmar.adamkova@szif.cz	724 619 213
RO SZIF Brno	Ing. Lucie Sýsová	lucie.sysova@szif.cz	731 689 810
RO SZIF Olomouc	Ing. Markéta Bezoušková	marketa.bezouskova@szif.cz	730 526 791
RO SZIF Olomouc	Ing. Tomáš Čermák	tomas.cermak@szif.cz	730 543 753
RO SZIF Opava	Ing. Vanda Myšáková	vanda.mysakova@szif.cz	601 393 906

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1 - Nové Město

Grafická úprava, tisk: Czech Promotion, s.r.o

Foto: foto strana 30 - archiv MZe, ostatní foto - archiv Škrobánková

ISBN: 978-80-7434-489-3

Rok vydání: 2019

